

ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳԻՐ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՉԵԽԻԱՅԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋԵՎ ԵԿԿԱՍՈՒՑՆԵՐԻ ԵՎ ԳՈՒՑՔԻ ԿՐԿՆԱԿԻ ՀԱՐԿՈՒՄԸ ԲԱՑԱՌԵԼՈՒ ԵՎ ՀԱՐԿՈՒՄԻՑ ԽՈՒՍԱՓԵԼԸ ԿԱՆԽԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հայաստանի Հանրապետությունը եւ Չեխիայի Հանրապետությունը, ցանկանալով կնքել եկամուտների եւ գույքի կրկնակի հարկումը բացառելու եւ հարկումից խուսափելը կանխելու մասին Համաձայնագիր, պայմանավորվեցին հետեւյալի մասին.

Հոդված 1 ԸՆԴԳՐԿՎԱԾ ԱՆՁԻՆՔ

Սույն Համաձայնագիրը կիրառվում է Պայմանավորվող պետություններից մեկի կամ երկուսի ռեզիդենտ հանդիսացող անձանց նկատմամբ:

Հոդված 2 ԸՆԴԳՐԿՎԱԾ ՀԱՐԿԵՐ

1. Սույն Համաձայնագիրը կիրառվում է Պայմանավորվող պետության կամ նրա քաղաքական ստորաբաժանումների կամ իշխանության տեղական մարմինների կողմից եկամտի եւ գույքի նկատմամբ կիրառվող հարկերի նկատմամբ, անկախ դրանց գանձման եղանակից:
2. Եկամտից եւ գույքից հարկեր են համարվում եկամտի ընդհանուր գումարից, գույքի ընդհանուր արժեքից կամ եկամտի կամ գույքի առանձին տարրերից, այդ թվում շարժական կամ անշարժ գույքի օտարումից ստացվող եկամուտներից, ձեռնարկությունների վճարած աշխատավարձի կամ ռճիկի ընդհանուր գումարից գանձվող, ինչպես նաեւ գույքի արժեքաճի վրա տարածվող հարկերը:
3. Սույն Համաձայնագիրը կիրառվում է հետեւյալ գոյություն ունեցող հարկերի նկատմամբ, մասնավորապես.
 - a) Հայաստանում.
 - (i) շահութահարկ,
 - (ii) եկամտահարկ,
 - (iii) գույքահարկ,
 - b) Չեխիայի Հանրապետությունում.
 - i) ֆիզիկական անձանց եկամուտներից հարկ,
 - ii) իրավաբանական անձանց եկամուտներից հարկ,
 - iii) անշարժ գույքից հարկ,
4. Սույն Համաձայնագիրը կկիրառվի նաեւ ցանկացած նույնատիպ կամ էապես համանման հարկերի նկատմամբ, որոնք կսահմանվեն սույն Համաձայնագրի ստորագրումից հետո ի լրումն գործող հարկերի կամ դրանց փոխարեն: Պայմանավորվող պետությունների իրավասու մարմինները կձանուցեն միմյանց իրենց հարկային օրենքներում կատարված ցանկացած էական փոփոխությունների մասին:

Հոդված 3 ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՀՄԱՆՈՒՄՆԵՐ

1. Սույն Համաձայնագրի նպատակներով, եթե ենթատեքստն այլ բան չի պահանջում.
 - a) «Պայմանավորվող պետություն» եւ «նյուս Պայմանավորվող պետություն» տերմինները, ենթատեքստից կախված, նշանակում են Հայաստան կամ Չեխիայի Հանրապետություն,
 - b) «Հայաստան» տերմինը նշանակում է Հայաստանի Հանրապետություն եւ երբ օգտագործվում է աշխարհագրական իմաստով, նշանակում է տարածք, ներառյալ ցամաքը, ջրերը, ընդերքը եւ օդային տարածքը, որի նկատմամբ Հայաստանի Հանրապետությունը իրականացնում է իր ինքնիշխան իրավունքները եւ

իրավասությունը՝ ազգային օրենսդրության եւ միջազգային իրավունքի համաձայն,

с) «Չեխիայի Հանրապետություն» տերմինը նշանակում է Չեխիայի Հանրապետության տարածքը, որի նկատմամբ Չեխիայի Հանրապետությունն իրականացնում է իր ինքնիշխան իրավունքները՝ Չեխիայի օրենսդրության եւ միջազգային իրավունքի համաձայն:

д) «անձ» տերմինը ներառում է ֆիզիկական անձ, ընկերություն եւ անձանց ցանկացած այլ միավորում,

е) «ընկերություն» տերմինը նշանակում է ցանկացած իրավաբանական անձ կամ ցանկացած այլ միավոր, որը հարկման նպատակներով դիտարկվում է որպես իրավաբանական անձ,

ф) «ձեռնարկություն» տերմինը կիրառվում է ցանկացած ձեռնարկատիրական գործունեության իրականացման նկատմամբ,

g) «Պայմանավորվող պետության ձեռնարկություն» եւ «մյուս Պայմանավորվող պետության ձեռնարկություն» տերմինները նշանակում են համապատասխանաբար Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի կողմից ղեկավարվող ձեռնարկություն եւ մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի կողմից ղեկավարվող ձեռնարկություն,

h) «միջազգային փոխադրում» տերմինը նշանակում է ցանկացած փոխադրում Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի կողմից շահագործվող ծովային, օդային նավով, երկաթուղային կամ ավտոմոբիլային փոխադրամիջոցով, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ ծովային, օդային նավը, երկաթուղային կամ ավտոմոբիլային փոխադրամիջոցը շահագործվում է բացառապես մյուս Պայմանավորվող պետությունում գտնվող վայրերի միջև,

и) «իրավասու մարմին» տերմինը նշանակում է.

(i) Հայաստանի դեպքում՝ ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարարը եւ կառավարությանն առընթեր հարկային պետական ծառայության պետը կամ նրանց կողմից լիազորված ներկայացուցիչները,

(ii) Չեխիայի Հանրապետության դեպքում՝ ֆինանսների նախարարը կամ նրա կողմից լիազորված ներկայացուցիչը,

j) «ազգային անձ» տերմինը նշանակում է.

(i) Պայմանավորվող պետության քաղաքացիություն ունեցող ցանկացած ֆիզիկական անձ,

(ii) Պայմանավորվող պետության գործող օրենսդրության հիման վրա՝ իր որպես այդպիսին կարգավիճակը ստացած ցանկացած իրավաբանական անձ, ընկերակցություն կամ ասոցիացիա,

к) «ձեռնարկատիրական գործունեություն» տերմինը ներառում է նաեւ մասնագիտական ծառայությունների եւ անկախ բնույթի այլ գործունեությունների իրականացում:

2. Պայմանավորվող պետության կողմից սույն Համաձայնագիրը ցանկացած պահի կիրառելիս, նրանում չսահմանված ցանկացած տերմին, եթե ենթատեքստն այլ բան չի պահանջում, ունի այն նշանակությունը, որն այն ունի այդ պահին այդ Պետության օրենսդրությամբ այն հարկերի նպատակներով, որոնց վրա տարածվում է Համաձայնագիրը, ընդ որում՝ այդ Պետությունում գործող հարկային օրենքներով սահմանված յուրաքանչյուր նշանակություն գերակայում է այդ Պետության այլ օրենքներով այդ տերմինին տրվող նշանակության նկատմամբ:

Հոդված 4 ՌԵԶԻԴԵՆՏ

1. Սույն Համաձայնագրի նպատակներով «Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ» տերմինը նշանակում է ցանկացած անձ, որն այդ Պետության օրենքների համաձայն ենթակա է հարկման այդ Պետությունում իր մշտական բնակության, ռեզիդենտության, ստեղծման վայրի, փաստացի կառավարման վայրի կամ ցանկացած այլ համանման չափանիշի հիման վրա եւ ներառում է նաեւ այդ Պետությունը եւ նրա ցանկացած քաղաքական ստորաբաժանումը կամ

իշխանության տեղական մարմինը: Սակայն, այդ տերմինը չի ներառում ցանկացած անձ, որն այդ Պետությունում ենթակա է հարկման միայն այդ Պետության աղբյուրներից ստացած եկամտի կամ այնտեղ գտնվող գույքի նկատմամբ:

2. Այն դեպքում, երբ 1-ին կետի դրույթների հիման վրա ֆիզիկական անձը հանդիսանում է երկու Պայմանավորվող պետությունների ռեզիդենտ, նրա կարգավիճակը որոշվում է հետևյալ կերպ.

a) նա համարվում է միայն այն Պետության ռեզիդենտը, որտեղ իր տրամադրության տակ ունի մշտական կացարան, իսկ եթե նա երկու Պետություններում էլ իր տրամադրության տակ ունի մշտական կացարան, ապա համարվում է միայն այն Պետության ռեզիդենտը, որի հետ իր անձնական եւ տնտեսական կապերը (կենսական շահերի կենտրոն) առավել սերտ են,

b) եթե հնարավոր չէ որոշել այն Պետությունը, որտեղ գտնվում է նրա կենսական շահերի կենտրոնը կամ, եթե նա Պետություններից ոչ մեկում չունի իր տրամադրության տակ մշտական կացարան, ապա նա համարվում է միայն այն Պետության ռեզիդենտը, որտեղ սովորաբար բնակվում է,

c) եթե նա սովորաբար երկու Պետություններում էլ բնակվում է, կամ եթե նա սովորաբար չի բնակվում դրանցից եւ ոչ մեկում, ապա նա համարվում է միայն այն Պետության ռեզիդենտը, որի քաղաքացին է,

d) եթե նա հանդիսանում է երկու Պետությունների ազգային անձ կամ դրանցից եւ ոչ մեկի ազգային անձ չի հանդիսանում, Պայմանավորվող պետությունների իրավասու մարմինները հարցը լուծում են փոխադարձ համաձայնությամբ:

3. Այն դեպքում, երբ 1-ին կետի դրույթների հիման վրա ֆիզիկական անձից տարբերվող անձը հանդիսանում է երկու Պայմանավորվող պետությունների ռեզիդենտ, ապա նա համարվում է միայն այն Պետության ռեզիդենտը, որի ազգային անձն է հանդիսանում:

Հոդված 5

ՄՇՏԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆ

1. Սույն Համաձայնագրի նպատակներով «մշտական հաստատություն» տերմինը նշանակում է գործունեության կայուն վայր, որի միջոցով ամբողջությամբ կամ մասամբ իրականացվում է ձեռնարկության ձեռնարկատիրական գործունեությունը:

2. «Մշտական հաստատություն» տերմինը ներառում է հատկապես.

a) կառավարման վայր,

b) մասնաճյուղ,

c) գրասենյակ,

d) գործարան,

e) արհեստանոց,

f) առևտրի կետ, եւ

g) հանքահոր, նավթի կամ գազի հորատանցք, քարհանք կամ բնական պաշարների հետախուզման կամ արդյունահանման ցանկացած այլ վայր:

3. «Մշտական հաստատություն» տերմինը ներառում է նաեւ.

a) շինարարական հրապարակը, կառուցման, հավաքման կամ տեղակայման ծրագիրը կամ դրանց հետ կապված վերահսկողական գործունեությունը, բայց միայն երբ այդպիսի հրապարակի, ծրագրի կամ գործունեության տեւողությունը գերազանցում է վեց ամիսը:

b) ծառայությունների մատուցումը (այդ թվում խորհրդատվական կամ կառավարչական ծառայությունները) Պայմանավորվող պետության ձեռնարկության կամ այդ նպատակի համար ձեռնարկության վարձած աշխատողների կամ այլ անձնակազմի միջոցով, բայց միայն երբ այդ բնույթի գործունեությունը մյուս Պայմանավորվող պետության տարածքում ցանկացած տասներկուամսյա ժամանակահատվածում գերազանցում է ընդհանուր առմամբ վեցամսյա ժամանակահատվածը կամ

Ժամանակահատվածները:

4. Անկախ սույն Հոդվածի նախորդ կետերի դրույթներից, «մշտական հաստատություն» տերմինը չի ներառում.

a) հարմարությունների օգտագործումը ձեռնարկությանը պատկանող ապրանքների կամ արտադրանքի բացառապես պահեստավորման կամ ցուցադրման նպատակով,

b) ձեռնարկությանը պատկանող ապրանքների կամ արտադրանքի պաշարների պահպանումը բացառապես պահեստավորման կամ ցուցադրման նպատակով,

c) ձեռնարկությանը պատկանող ապրանքների կամ արտադրանքի պաշարների պահպանումը այլ ձեռնարկության կողմից բացառապես մշակման նպատակով,

d) ձեռնարկության համար գործունեության կայուն վայրի պահպանումը բացառապես ապրանքների կամ արտադրանքի գնման կամ տեղեկությունների հավաքման նպատակով,

e) գործունեության կայուն վայրի պահպանումը բացառապես ձեռնարկության համար նախապատրաստական կամ օժանդակ բնույթի որեւէ այլ գործունեություն իրականացնելու նպատակով,

f) գործունեության կայուն վայրի պահպանումը բացառապես a)-ից e) ենթակետերում նշված գործունեության տեսակների ցանկացած համակցության համար, պայմանով, որ այդ համակցության արդյունքում գործունեության կայուն վայրի ամբողջական գործունեությունը նախապատրաստական կամ օժանդակ բնույթի է:

5. Անկախ 1-ին եւ 2-րդ կետերի դրույթներից, այն դեպքում, երբ անձը, որը չի հանդիսանում անկախ կարգավիճակով գործակալ (որին վերաբերում է 6-րդ կետը), գործում է Պայմանավորվող պետությունում մյուս Պայմանավորվող Պետության ձեռնարկության անունից, ապա այդ ձեռնարկությունը համարվում է մշտական հաստատություն ունեցող առաջինը հիշատակված Պայմանավորվող պետությունում՝ այդ անձի կողմից տվյալ ձեռնարկության համար իրականացվող ցանկացած գործունեության մասով, եթե այդպիսի անձը.

a) ունի եւ սովորաբար օգտագործում է այդ Պետությունում ձեռնարկության անունից պայմանագրեր կնքելու իրավասություն, բացառությամբ այդպիսի անձի համար 4-րդ կետով սահմանափակված գործունեության տեսակների, որոնք եթե անգամ իրականացվում են գործունեության կայուն վայրի միջոցով, այդ կետի դրույթների համաձայն այդ գործունեության կայուն վայրը չի վերածում մշտական հաստատության, կամ

b) չունի այդպիսի իրավասություն, բայց սովորաբար առաջինը հիշատակված Պետությունում պահպանում է ապրանքների կամ արտադրանքի պահեստ, որտեղից նա պարբերաբար ապրանքներ կամ արտադրանք է առաքում ձեռնարկության անունից:

6. Ձեռնարկությունը չի համարվում մշտական հաստատություն ունեցող Պայմանավորվող պետությունում միայն այն պատճառով, որ իր ձեռնարկատիրական գործունեությունը այդ պետությունում իրականացնում է բրոքերի, գլխավոր կոմիսիոն գործակալի կամ անկախ կարգավիճակ ունեցող ցանկացած այլ գործակալի միջոցով, պայմանով, որ այդպիսի անձինք գործում են իրենց սովորական ձեռնարկատիրական գործունեության շրջանակներում:

7. Այն փաստը, որ Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ ընկերությունը վերահսկում է մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ ընկերությանը կամ վերահսկվում է նրա կողմից, կամ ձեռնարկատիրական գործունեություն է իրականացնում այդ մյուս Պետությունում (մշտական հաստատության միջոցով կամ այլ կերպ), ինքնին այդ ընկերություններից որեւէ մեկին չի դարձնում մյուսի մշտական հաստատությունը:

Հոդված 6

ԵԿԱՄՈՒՏ ԱՆՇԱՐԺ ԳՈՒՅՔԻՑ

1. Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի կողմից մյուս Պայմանավորվող պետությունում գտնվող անշարժ գույքից ստացած եկամուտը (ներառյալ գյուղատնտեսությունից կամ անտառային տնտեսությունից եկամուտը) կարող է հարկվել այդ մյուս Պետությունում:
2. «Անշարժ գույք» տերմինն ունի այն նշանակությունը, որը նրան տրված է այն Պայմանավորվող պետության օրենքով, որտեղ գտնվում է տվյալ գույքը: Տերմինը, ամեն դեպքում, ներառում է անշարժ գույքին օժանդակ գույք, գյուղատնտեսությունում եւ անտառային տնտեսությունում օգտագործվող անասուն ու սարքավորումներ, իրավունքներ, որոնց նկատմամբ կիրառվում են հողային սեփականությանը վերաբերող ընդհանուր օրենսդրության դրույթները, անշարժ գույքի օգտագործման իրավունք (ուզուֆրուկտ) եւ օգտակար հանածոների հանքատեղերի, հանքավայրերի եւ այլ բնական պաշարների շահագործման կամ շահագործման իրավունքի դիմաց փոխհատուցման կարգով վճարվող փոփոխական կամ հաստատուն վճարումների իրավունքներ: Ծովային, օդային նավերը, երկաթուղային եւ ավտոմոբիլային փոխադրամիջոցները որպես անշարժ գույք չեն դիտարկվում:
3. 1-ին կետի դրույթները կիրառվում են անշարժ գույքի ուղղակի օգտագործումից, վարձակալության տալու դիմաց կամ ցանկացած այլ ձևով օգտագործելուց ստացված եկամուտների նկատմամբ:
4. 1-ին եւ 3-րդ կետերի դրույթները կիրառվում են նաեւ ձեռնարկության անշարժ գույքից ստացված եկամուտների նկատմամբ:

Հոդված 7

ՇԱՀՈՒՅԹ ՁԵՌՆԱՐԿԱՍԻՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԻՑ

1. Պայմանավորվող պետության ձեռնարկության շահույթը ենթակա է հարկման միայն այդ Պետությունում, եթե ձեռնարկությունն իր ձեռնարկատիրական գործունեությունը չի իրականացնում մյուս Պայմանավորվող պետությունում այնտեղ գտնվող մշտական հաստատության միջոցով: Եթե ձեռնարկությունը իր ձեռնարկատիրական գործունեությունը իրականացնում է վերը նշված ձևով, ապա այդ ձեռնարկության շահույթը կարող է հարկվել մյուս Պետությունում, բայց միայն այն չափով, որը վերագրելի է այդ մշտական հաստատությանը:
2. Հաշվի առնելով 3-րդ կետի դրույթները, եթե Պայմանավորվող պետության ձեռնարկությունը ձեռնարկատիրական գործունեություն է իրականացնում մյուս Պայմանավորվող պետությունում այնտեղ գտնվող մշտական հաստատության միջոցով, ապա Պայմանավորվող պետություններից յուրաքանչյուրում այդ մշտական հաստատությանն է վերագրվում այն շահույթը, որը նա կարող էր ստանալ, եթե լիներ նույնպիսի կամ համանման պայմաններում, նույնպիսի կամ համանման գործունեություն իրականացնող միանգամայն ինքնուրույն եւ առանձին ձեռնարկություն եւ գործեր լիովին անկախ այն ձեռնարկությունից, որի մշտական հաստատությունն է հանդիսանում:
3. Մշտական հաստատության շահույթը որոշելիս թույլատրվում է նվազեցնել մշտական հաստատության գործունեության նպատակներով կատարված ծախսերը, այդ թվում կառավարչական եւ ընդհանուր վարչական ծախսերը, անկախ այն հանգամանքից՝ կատարված են դրանք այն Պետությունում, որտեղ գտնվում է այդ մշտական հաստատությունը, թե այլուր:

Սակայն, ոչ մի այդպիսի հանում չպետք է թույլատրվի այն գումարների նկատմամբ, եթե այդպիսիք կան, վճարված (այլ կերպ քան փաստացի կատարված ծախսերի փոխհատուցում) մշտական հաստատության կողմից ձեռնարկության գլխավոր գրասենյակին կամ նրա այլ գրասենյակներին, պատենտներից կամ այլ իրավունքներից օգտվելու համար ռոյալթի, հոնորարների կամ նման վճարումների տեսքով, կամ մատուցած հատուկ ծառայությունների կամ ղեկավարման համար միջնորդավճարի միջոցով, կամ (բացառությամբ բանկերի) մշտական հաստատությանը տրամադրած փոխառության համար տոկոսների միջոցով:

Նմանապես, ոչ մի գումար չի համարվի ընդունված մշտական հաստատության շահույթները սահմանելիս պահանջված գումարների նկատմամբ, (այլ կերպ քան փաստացի կատարված ծախսերի փոխհատուցում) մշտական հաստատության կողմից ձեռնարկության գլխավոր գրասենյակին կամ նրա այլ գրասենյակներին, պատենտներից կամ այլ իրավունքներից օգտվելու համար ռոյալթի, հոնորարների կամ նման վճարումների միջոցով, կամ մատուցած հատուկ ծառայությունների կամ ղեկավարման համար միջնորդավճարի միջոցով, կամ (բացառությամբ բանկերի) մշտական հաստատությանը տրամադրած փոխառության համար տոկոսների տեսքով:

4. Եթե Պայմանավորվող պետությունում ընդունված է մշտական հաստատությանը վերագրվող շահույթը որոշել ձեռնարկության տարբեր ենթամասերի միջև ձեռնարկության ընդհանուր շահույթի համամասնական բաշխման հիման վրա, ապա 2-րդ կետը բացարձակ չի արգելում այդ Պայմանավորվող պետությանը որոշել հարկման ենթակա շահույթը բաշխման այդպիսի ընդունված եղանակով: Այնուամենայնիվ, բաշխման ընդունված եղանակը պետք է լինի այնպիսին, որ արդյունքը համապատասխանի սույն Հոդվածի սկզբունքներին:
5. Մշտական հաստատության կողմից ձեռնարկության համար բացառապես ապրանքների կամ արտադրանքի գնումը հիմք չի հանդիսանում այդ մշտական հաստատությանը որեւէ շահույթ վերագրելու համար:
6. Նախորդ կետերի նպատակներով մշտական հաստատությանը վերագրվող շահույթը որոշվում է տարեցտարի միեւնույն եղանակով, քանի դեռ չկա այն փոխելու հիմնավոր եւ բավարար պատճառ:
7. Այն դեպքում, երբ շահույթը ներառում է եկամտի այնպիսի տարրեր, որոնք առանձին քննարկված են սույն Համաձայնագրի այլ Հոդվածներում, ապա սույն Հոդվածի դրույթները չեն ազդում այդ Հոդվածների դրույթների վրա:

Հոդված 8

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՓՈԽԱԴՐՈՒՄՆԵՐ

1. Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի կողմից միջազգային փոխադրումներում ծովային, օդային նավերի, երկաթուղային կամ ավտոմոբիլային փոխադրամիջոցների շահագործումից ստացված շահույթը ենթակա է հարկման միայն այդ Պետությունում:
2. 1-ին կետի դրույթները կիրառվում են նաեւ միավորումում, համատեղ գործունեությունում կամ միջազգային գործակալությունում մասնակցությունից ստացած շահույթի նկատմամբ:

Հոդված 9
ՓՈՒԿԱՊԱԿՑՎԱԾ ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Այն դեպքում, երբ՝

a) Պայմանավորվող պետության ձեռնարկությունը ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն մասնակցում է մյուս Պայմանավորվող պետության ձեռնարկության կառավարմանը, վերահսկմանը կամ կապիտալում, կամ

b) միեւնույն անձինք ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն մասնակցում են Պայմանավորվող պետության ձեռնարկության եւ մյուս Պայմանավորվող պետության ձեռնարկության կառավարմանը, վերահսկմանը կամ կապիտալում,

եւ յուրաքանչյուր դեպքում երկու ձեռնարկությունների միջեւ նրանց առեւտրային կամ ֆինանսական փոխհարաբերություններում ստեղծվում կամ սահմանվում են պայմաններ, որոնք տարբերվում են այն պայմաններից, որոնք կարող էին լինել երկու անկախ ձեռնարկությունների միջեւ, ապա ցանկացած շահույթ, որը հաշվեգրված կլինի նրանցից մեկին, բայց այդ պայմանների պատճառով նման ձեռով չի հաշվեգրվել, կարող է ներառվել այդ ձեռնարկության շահույթի մեջ եւ համապատասխանաբար հարկվել:

Հոդված 10
ՇԱՀԱԲԱԺԻՆՆԵՐ

1. Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ ընկերության կողմից մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտին վճարված շահաբաժինները կարող են հարկվել այդ մյուս Պետությունում:
2. Սակայն այդպիսի շահաբաժինները կարող են հարկվել նաեւ այն Պայմանավորվող պետությունում, որի ռեզիդենտն է հանդիսանում շահաբաժինները վճարող ընկերությունը՝ այդ Պետության օրենքների համաձայն, բայց եթե շահաբաժինների փաստացի սեփականատերը մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ է, ապա այդ ձեռով գանձված հարկը չպետք է գերազանցի շահաբաժինների համախառն գումարի 10 տոկոսը:

Պայմանավորվող պետության իրավասու մարմինները սույն սահմանափակման կիրառման եղանակը կորոշեն փոխադարձ համաձայնությամբ:

Սույն կետը չի ազդի ընկերության այն շահույթի հարկման վրա, որից վճարվում են շահաբաժինները:

3. «Շահաբաժիններ» տերմինը սույն Հոդվածում օգտագործելիս նշանակում է եկամուտ բաժնետոմսերից կամ պարտապահանջ չհանդիսացող՝ շահույթին մասնակցելու իրավունք տվող այլ իրավունքներից, ինչպես նաեւ այլ եկամուտ, որը ենթակա է նույնպիսի հարկային կարգավորման, ինչպես բաժնետոմսերից եկամուտը այն Պետության օրենքների համաձայն, որի ռեզիդենտն է բաշխումը կամ վճարումը իրականացնող ընկերությունը:
4. 1-ին եւ 2-րդ կետերի դրույթները չեն կիրառվում, եթե շահաբաժինների փաստացի սեփականատերը, լինելով Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ, ձեռնարկատիրական գործունեություն է իրականացնում մյուս Պայմանավորվող պետությունում, որի ռեզիդենտ է շահաբաժիններ վճարող ընկերությունը՝ այնտեղ գտնվող մշտական հաստատության միջոցով, եւ մասնակցությունը, որի կապակցությամբ վճարվում են շահաբաժինները, փաստացի կապված է այդպիսի մշտական հաստատության հետ: Այդ դեպքում կիրառվում են 7-րդ Հոդվածի դրույթները:

5. Այն դեպքում, երբ Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ ընկերությունը շահույթ կամ եկամուտ է ստանում մյուս Պայմանավորվող պետությունում, ապա այդ մյուս Պետությունը չի կարող հարկել ընկերության կողմից վճարված շահաբաժինները, բացառությամբ, երբ այդպիսի շահաբաժինները վճարվում են այդ մյուս Պետության ռեզիդենտին կամ, երբ մասնակցությունը, որի հետ կապված վճարվում են շահաբաժինները, փաստացիորեն կապված է այդ մյուս Պետությունում գտնվող մշտական հաստատության հետ, եւ չի կարող ընկերության չբաշխված շահույթը հարկել ընկերության չբաշխված շահույթից գանձվող հարկով, եթե անգամ վճարված շահաբաժինները կամ չբաշխված շահույթը ամբողջությամբ կամ մասամբ կազմված են այդ մյուս Պետությունում առաջացող շահույթից կամ եկամտից:

Հոդված 11 **ՏՈԿՈՍՆԵՐ**

1. Պայմանավորվող պետությունում առաջացող եւ մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտին վճարված տոկոսները կարող են հարկվել այդ մյուս Պետությունում:
2. Սակայն, այդպիսի տոկոսները կարող են հարկվել նաեւ այն Պայմանավորվող պետությունում, որտեղ առաջանում են՝ այդ Պետության օրենքների համաձայն, բայց եթե տոկոսների փաստացի սեփականատերը մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ է, ապա այդ ձեւով գանձված հարկը չպետք է գերազանցի տոկոսների համախառն գումարի 10 տոկոսը:
3. Անկախ 2-րդ կետի դրույթներից, Պայմանավորվող Պետությունում առաջացող եւ մյուս Պայմանավորվող Պետության ռեզիդենտի կողմից փաստացի տնօրինվող տոկոսները
 - a) կազատվեն հարկումից այն Պետությունում, որտեղ առաջանում են տոկոսները, եթե դրանք վճարվում են
 - (i)մյուս Պայմանավորվող պետության կառավարությանը, նրա քաղաքական ստորաբաժանմանը կամ իշխանության տեղական մարմնին, այդ մյուս Պետության Կենտրոնական բանկին կամ մյուս Պետության կառավարության կողմից տնօրինվող կամ վերահսկվող ֆինանսական կազմակերպությանը,
 - (ii)կապված մյուս Պայմանավորվող պետության կառավարության, այդ մյուս Պետության Կենտրոնական բանկի կամ կառավարության կողմից տնօրինվող կամ վերահսկվող ֆինանսական կազմակերպության կողմից երաշխավորված կամ ապահովագրված վարկի կամ փոխառության հետ,
 - b) կարող են հարկվել այն Պայմանավորվող պետությունում, որտեղ առաջանում են, տոկոսների համախառն գումարի 5 տոկոսը չգերազանցող դրույքաչափով, եթե տոկոսները վճարվում են՝ կապված են բանկի կողմից հատկացված ցանկացած տեսակի փոխառության կամ վարկի հետ:
- Պայմանավորվող պետության իրավասու մարմինները սույն Հոդվածի 2-րդ եւ 3-րդ կետերում նշված սահմանափակումների կիրառման եղանակը կորոշեն փոխադարձ համաձայնությամբ:
4. «Տոկոսներ» տերմինը սույն Հոդվածում օգտագործելիս նշանակում է եկամուտ ցանկացած տեսակի պարտապահանջներից, անկախ հիպոթեքային ապահովումից եւ անկախ պարտապանի շահույթին մասնակցության իրավունքի առկայությունից եւ, մասնավորապես, եկամուտ պետական արժեթղթերից եւ եկամուտ պարտատոմսերից կամ փոխառության տոմսերից, ներառյալ այդպիսի արժեթղթերի, պարտատոմսերի եւ փոխառության տոմսերի հետ կապված

պարզեւածարներն ու մրցանակները: Ժամկետանց վճարման համար գանձվող տույժերը սույն Հոդվածի նպատակներով որպէս տոկոսներ չեն դիտարկվում: «Տոկոսներ» տերմինը չի ներառի եկամտի որեւէ տարր, որը 10-րդ Հոդվածի 3-րդ կետի դրույթներին համապատասխան սահմանված է որպէս շահաբաժին:

5. 1-ին, 2-րդ եւ 3-րդ կետերի դրույթները չեն կիրառվում, եթէ տոկոսների փաստացի սեփականատերը, լինելով Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ, ձեռնարկատիրական գործունէություն է իրականացնում մյուս Պայմանավորվող պետությունում, որտեղ առաջանում են տոկոսները՝ այնտեղ գտնվող մշտական հաստատության միջոցով, եւ պարտապահանջը, որի կապակցությամբ վճարվում են տոկոսները, փաստացի կապված է այդպիսի մշտական հաստատության հետ: Այդ դեպքում կիրառվում են 7-րդ Հոդվածի դրույթները:
6. Տոկոսները համարվում են առաջացած Պայմանավորվող պետությունում, եթէ վճարողն այդ Պետության ռեզիդենտ է: Սակայն, այն դեպքում, երբ տոկոսներ վճարող անձը անկախ Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ լինելու կամ չլինելու հանգամանքից, Պայմանավորվող պետությունում ունի մշտական հաստատություն, որի կապակցությամբ առաջացել է պարտքը, որի տոկոսները վճարվում են, եւ այդպիսի տոկոսների վճարման ծախսերը կրում է այդպիսի մշտական հաստատությունը, ապա այդպիսի տոկոսները համարվում են առաջացած այն պետությունում, որտեղ գտնվում է մշտական հաստատությունը:
7. Այն դեպքում, երբ վճարողի եւ փաստացի սեփականատիրոջ կամ նրանց երկուսի եւ որեւէ այլ անձի միջեւ հատուկ հարաբերությունների պատճառով, պարտապահանջին վերաբերող վճարվող տոկոսների գումարը գերազանցում է այն գումարին, որը կհամաձայնեցվեր վճարողի եւ փաստացի սեփականատիրոջ միջեւ նման հարաբերությունների բացակայության դեպքում, ապա սույն Հոդվածի դրույթները կիրառվում են միայն վերջինը հիշատակված գումարի նկատմամբ: Այդ դեպքում վճարումների ավելցուկային մասը մնում է հարկման ենթակա յուրաքանչյուր Պայմանավորվող պետության օրենքներին համապատասխան՝ հաշվի առնելով սույն Համաձայնագրի այլ դրույթները:

Հոդված 12

ՌՌՅԱԼԹԻ

1. Պայմանավորվող պետությունում առաջացող եւ մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտին վճարված ռոյալթին կարող է հարկվել այդ մյուս Պետությունում:
 2. Սակայն, այդպիսի ռոյալթին կարող է հարկվել նաեւ այն Պայմանավորվող պետությունում, որտեղ առաջանում է՝ այդ Պետության օրենքներին համապատասխան, բայց եթէ ռոյալթիի փաստացի սեփականատերը մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ է, ապա այդ ձեռով գանձվող հարկը չպետք է գերազանցի
 - a) ռոյալթիի համախառն գումարի 5 տոկոսը՝ 3-րդ կետի a) ենթակետերում նշված տեսակի դեպքում,
 - b) ռոյալթիի համախառն գումարի 10 տոկոսը՝ 3-րդ կետի b) ենթակետում նշված տեսակի դեպքում:
- Պայմանավորվող պետության իրավասու մարմինները այս սահմանափակումների կիրառման եղանակը կորոշեն փոխադարձ համաձայնությամբ:
3. «Ռոյալթի» տերմինը սույն Հոդվածում օգտագործելիս նշանակում է փոխհատուցման ձեռով ստացած ցանկացած տեսակի վճարում՝ օգտագործման կամ օգտագործման իրավունքի համար.

a) ցանկացած գրական, արվեստաբանական կամ գիտական աշխատանքների, ներառյալ հեռուստատեսային կամ ռադիո հաղորդումների հեռարձակման համար օգտագործվող ֆիլմերի, ձայներիզների կամ սկավառակների,

b) ցանկացած պատենտի, ապրանքային նշանի, ձեռագրման կամ մոդելի, գծագրի, գաղտնի բանաձևի կամ գործընթացի եւ համակարգչային ծրագրի, կամ ցանկացած արդյունաբերական, առետրային կամ գիտական սարքավորումների, կամ արդյունաբերական, առետրային կամ գիտական փորձին վերաբերող տեղեկության համար:

4. 1-ին եւ 2-րդ կետերի դրույթները չեն կիրառվում, եթե ռոյալթիի փաստացի սեփականատերը, լինելով Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ, ձեռնարկատիրական գործունեություն է իրականացնում մյուս Պայմանավորվող պետությունում, որտեղ առաջանում է ռոյալթին՝ այնտեղ գտնվող մշտական հաստատության միջոցով, եւ իրավունքը կամ գույքը, որի կապակցությամբ վճարվում է ռոյալթին, փաստացի կապված է այդպիսի մշտական հաստատության հետ: Այդ դեպքերում կիրառվում են 7-րդ Հոդվածի դրույթները:
5. Ռոյալթին համարվում է առաջացած Պայմանավորվող պետությունում, եթե վճարողն այդ Պետության ռեզիդենտ է: Սակայն այն դեպքում, երբ ռոյալթի վճարող անձը, անկախ Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ լինելու կամ չլինելու հանգամանքից, Պայմանավորվող պետությունում ունի մշտական հաստատություն, որի կապակցությամբ առաջացել է ռոյալթի վճարելու պարտավորությունը եւ այդպիսի ռոյալթիի վճարման ծախսերը կրում է այդպիսի մշտական հաստատությունը, ապա այդպիսի ռոյալթին համարվում է առաջացած այն Պայմանավորվող Պետությունում, որտեղ գտնվում է մշտական հաստատությունը:
6. Այն դեպքում, երբ վճարողի եւ փաստացի սեփականատիրոջ, կամ նրանց երկուսի եւ որեւէ այլ անձի միջեւ հատուկ հարաբերությունների պատճառով օգտագործման, իրավունքի կամ տեղեկության համար վճարվող ռոյալթիի գումարը գերազանցում է այն գումարը, որը կհամաձայնեցվեր վճարողի եւ փաստացի սեփականատիրոջ միջեւ նման հարաբերությունների բացակայության դեպքում, ապա սույն Հոդվածի դրույթները կկիրառվեն միայն վերջինը հիշատակված գումարի նկատմամբ: Այդ դեպքում վճարումների ավելցուկային մասը կմնա հարկման ենթակա յուրաքանչյուր Պայմանավորվող պետության օրենքներին համապատասխան՝ հաշվի առնելով սույն Համաձայնագրի մյուս դրույթները:

Հոդված 13

ԳՈՒՅՔԻ ԱՐԺԵՔԻ ՀԱՎԵԼԱՃ

1. Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի, 6-րդ Հոդվածում նշված եւ մյուս Պայմանավորվող պետությունում գտնվող անշարժ գույքի օտարումից ստացած արժեքի հավելաճը կարող է հարկվել այդ մյուս Պետությունում:
2. Պայմանավորվող պետության ձեռնարկության, մյուս Պայմանավորվող պետությունում ունեցած, մշտական հաստատության ձեռնարկատիրական գույքի մասը կազմող շարժական գույքի, ներառյալ այդպիսի մշտական հաստատության (առանձին կամ ամբողջ ձեռնարկության հետ մեկտեղ) օտարումից արժեքի հավելաճը կարող է հարկվել այդ մյուս Պետությունում:
3. Միջազգային փոխադրումներում շահագործվող ծովային, օդային նավերի, երկաթուղային կամ ավտոմոբիլային փոխադրամիջոցների, կամ այդպիսի ծովային, օդային նավերի, երկաթուղային կամ ավտոմոբիլային փոխադրամիջոցների շահագործմանը վերաբերող շարժական գույքի օտարումից

Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի ստացած արժեքի հավելվածը ենթակա է հարկման միայն այդ Պետությունում:

4. Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի կողմից ընկերության բաժնետոմսերի կամ այլ իրավունքների օտարումից ստացված արժեքի հավելվածը, որի արժեքի ավելի քան 50 տոկոսն առաջանում է մյուս Պայմանավորվող Պետությունում գտնվող անշարժ գույքից, կարող է հարկվել այդ մյուս Պետությունում:
5. Սույն Հոդվածի 1-ին, 2-րդ, 3-րդ եւ 4-րդ կետերում չնշված ցանկացած գույքի օտարումից արժեքի հավելվածը ենթակա է հարկման միայն այն Պայմանավորվող պետությունում, որի ռեզիդենտն է հանդիսանում օտարող անձը:

Հոդված 14

ԵԿԱՄՈՒՏ ՎԱՐՉՈՒ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻՑ

1. Հաշվի առնելով 15-րդ, 17-րդ եւ 18-րդ Հոդվածների դրույթները՝ Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի կողմից վարձու աշխատանքի դիմաց ստացված աշխատավարձերը, ռոճիկները եւ այլ համանման վարձատրությունները ենթակա են հարկման միայն այդ Պետությունում, եթե միայն այդպիսի վարձու աշխատանքը չի իրականացվում մյուս Պայմանավորվող պետությունում: Եթե վարձու աշխատանքն իրականացվում է այդ կերպ, ապա դրա հետ կապված վարձատրությունը կարող է հարկվել այդ մյուս Պետությունում:
2. Անկախ 1-ին կետի դրույթներից, Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի կողմից մյուս Պայմանավորվող պետությունում իրականացվող վարձու աշխատանքի դիմաց ստացված վարձատրությունը ենթակա է հարկման միայն առաջինը հիշատակված Պետությունում, եթե առկա են հետևյալ բոլոր պայմանները.

a) ստացողը դիտարկվող ֆինանսական տարվա ընթացքում սկսվող կամ ավարտվող ցանկացած տասներկուամսյա ժամկետում գտնվում է մյուս Պետությունում ընդհանուր առմամբ 183 օրը չգերազանցող ժամկետի կամ ժամկետների ընթացքում, եւ

b) վարձատրությունը վճարվում է մյուս Պետության ռեզիդենտ չհանդիսացող գործատուի կողմից կամ նրա անունից, եւ

c) վարձատրության ծախսերը չի կրում գործատուի մյուս Պետությունում ունեցած մշտական հաստատությունը:

3. 2-րդ կետի a) ենթակետում նշված ժամկետների որոշման ընթացքում ներառվում են հետևյալ օրերը.

a) ֆիզիկական ներկայության բոլոր օրերը՝ ներառյալ ժամանումների եւ մեկնումների օրերը, եւ

b) գործունեության իրականացման Պետությունից դուրս անցկացրած օրերը, ինչպիսիք են շաբաթ եւ կիրակի օրերը, ազգային տոները, արձակուրդները եւ գործնական ճամփորդությունները, որոնք ուղղակիորեն կապված են այդ Պետությունում ստացողի վարձու աշխատանքի հետ, որից հետո վերսկսվելու է գործունեությունը այդ Պետության տարածքում:

4. 2-րդ կետի b) ենթակետում նշված «գործատու» տերմինը նշանակում է անձ, որն ունի աշխատանք տալու իրավունք եւ պատասխանատվություն եւ դիսկ է կրում՝

կապված այդ աշխատանքի իրականացման հետ:

5. Անկախ սույն Հոդվածի նախորդ դրույթներից, միջազգային փոխադրումներում շահագործվող ծովային, օդային նավում, երկաթուղային կամ ավտոմոբիլային փոխադրամիջոցում իրականացվող վարձու աշխատանքի դիմաց Պայմանավորվող Պետության ռեզիդենտի ստացած վարձատրությունը կարող է հարկվել այդ Պետությունում:

Հոդված 15

ՏՆՕՐԵՆՆԵՐԻ ՀՈՆՈՐԱՐՆԵՐ

Որպես մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ ընկերության տնօրենների խոր-հրդի կամ ցանկացած այլ համանման մարմնի անդամ՝ Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի կողմից ստացված տնօրենների հոնորարները եւ այլ համանման վճարումները կարող են հարկվել այդ մյուս Պետությունում:

Հոդված 16

ԱՐՏԻՍՏՆԵՐ ԵՎ ՄԱՐԶԻԿՆԵՐ

1. Անկախ 7-րդ եւ 14-րդ Հոդվածների դրույթներից, Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի, մյուս Պայմանավորվող պետությունում որպես արվեստի գործիչ, ինչպիսին է թատրոնի, կինոյի, ռադիոյի կամ հեռուստատեսության արտիստը կամ երաժիշտը կամ որպես մարզիկ իր իրականացրած անձնական գործունեությունից ստացած եկամուտը կարող է հարկվել այդ մյուս Պետությունում:
2. Այն դեպքում, երբ արվեստի գործչի կամ մարզիկի, որպես այդպիսին, իրականացրած անձնական գործունեության հետ կապված եկամուտը հաշվեգրվում է ոչ թե անձամբ արվեստի գործչին կամ մարզիկին, այլ մեկ ուրիշ անձի, ապա այդ եկամուտը, անկախ 7-րդ եւ 14-րդ Հոդվածների դրույթներից, կարող է հարկվել այն Պայմանավորվող պետությունում, որտեղ իրականացվում է արվեստի գործչի կամ մարզիկի գործունեությունը:

Հոդված 17

ԿԵՆՍԱԹՈՇԱԿՆԵՐ

Հաշվի առնելով 18-րդ Հոդվածի 2-րդ կետի դրույթները՝ Պայմանավորվող Պետության ռեզիդենտին նախկին վարձու աշխատանքի համար վճարված կենսաթոշակները եւ համանման այլ վարձատրությունները ենթակա են հարկման միայն այդ Պետությունում:

ՀՈԴՎԱԾ 18

ՊԵՏԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

1. a) Պայմանավորվող Պետության կամ նրա քաղաքական ստորաբաժանման կամ իշխանության տեղական մարմնի կողմից այդ Պետությանը կամ ստորաբաժանմանը կամ իշխանության մարմնին մատուցած ծառայությունների դիմաց ֆիզիկական անձին վճարված աշխատավարձերը, ռոճիկները եւ այլ համանման վարձատրությունները ենթակա են հարկման միայն այդ Պետությունում:

բ) Սակայն, այդպիսի աշխատավարձերը, ռոճիկները եւ այլ համանման վարձատրությունները ենթակա են հարկման միայն մյուս Պայմանավորվող Պետությունում, եթե ծառայությունները մատուցվում են այդ Պետությունում եւ ֆիզիկական անձը այդ Պետության ռեզիդենտն է, ով

(i) այդ մյուս Պետության քաղաքացի է, կամ

(ii) չի դարձել այդ Պետության ռեզիդենտ բացառապես ծառայություններ մատուցելու նպատակով:

2. a) Անկախ 1-ին կետի դրույթներից, Պայմանավորվող պետության կամ նրա քաղաքական ստորաբաժանման կամ իշխանության տեղական մարմնի կամ նրանց կողմից ստեղծված հիմնադրամներից ֆիզիկական անձին այդ Պետությանը կամ ստորաբաժանմանը կամ իշխանության մարմնին մատուցած ծառայությունների դիմաց վճարված կենսաթոշակները կամ այլ համանման վարձատրությունները ենթակա են հարկման միայն այդ Պետությունում:

բ) Սակայն այդպիսի կենսաթոշակները եւ այլ համանման վարձատրությունները ենթակա են հարկման միայն մյուս Պայմանավորվող պետությունում, եթե ֆիզիկական անձը այդ Պետության ռեզիդենտն է եւ քաղաքացին:

3. 14-րդ, 15-րդ, 16-րդ եւ 17-րդ Հոդվածների դրույթները կիրառվում են այն ծառայությունների մատուցման դիմաց ստացված աշխատավարձերի, ռոճիկների, կենսաթոշակների եւ այլ համանման վարձատրությունների նկատմամբ, որոնք կապված են Պայմանավորվող պետության կամ նրա քաղաքական ստորաբաժանման կամ իշխանության տեղական մարմնի կողմից իրականացվող ձեռնարկատիրական գործունեության հետ:

Հոդված 19

ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐ

1. Ուսանողը կամ պրակտիկանտը, որը հանդիսանում կամ անմիջապես մինչեւ Պայմանավորվող պետություն ժամանելը հանդիսացել է մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ եւ որը գտնվում է առաջինը հիշատակված Պետությունում բացառապես իր ուսման կամ մասնագիտանալու նպատակով, այդ Պետությունում չի հարկվում իր ապրելու, ուսանելու կամ մասնագիտանալու համար ստացված վճարումներից, եթե այդպիսի վճարումները առաջանում են այդ Պետությունից դուրս գտնվող աղբյուրներից:

2. Ավելին, ինչ վերաբերում է 1-ին կետում չընդգրկված գրանտներին, կրթաթոշակներին եւ վարձու աշխատանքի համար վճարումներին, 1-ին կետում նշված ուսանողը կամ ստաժորն այդպիսի ուսան կամ մասնագիտանալու ընթացքում հարկերի առնչությամբ միեւնույն արտոնությունների, ազատումների կամ նվազեցումների իրավունք է ստանում, ինչպիսիք կիրառվում են այն Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի նկատմամբ, ուր նա ժամանում է:

Հոդված 20

ԱՅԼ ԵԿԱՍՈՒՏ

Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի՝ սույն Համաձայնագրի նախորդ Հոդվածներում չհիշատակված եկամտի տարրերը, անկախ դրանց առաջացման վայրից, ենթակա են հարկման միայն այդ Պետությունում: Սակայն, եթե այդպիսի եկամուտը ստացվում է մյուս Պայմանավորվող Պետության աղբյուրներից, այդ եկամուտը կարող է հարկվել նաեւ այդ մյուս Պետությունում:

Հոդված 21

ԳՈՒՅՔ

1. Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի սեփականությունը համարվող եւ մյուս Պայմանավորվող պետությունում գտնվող անշարժ գույքը, ներկայացված 6-րդ Հոդվածում, կարող է հարկվել այդ մյուս Պետությունում:
2. Պայմանավորվող պետության ձեռնարկության մյուս Պայմանավորվող պետությունում ունեցած մշտական հաստատության ձեռնարկատիրական գույքի մաս կազմող շարժական գույքի տեսքով ներկայացված գույքը կարող է հարկվել այդ մյուս Պետությունում:
3. Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի կողմից միջազգային փոխադրումներում շահագործվող օդային, ծովային նավերի, երկաթուղային կամ ավտոմոբիլային փոխադրամիջոցների եւ այդպիսի ծովային, օդային նավերի, երկաթուղային կամ ավտոմոբիլային փոխադրամիջոցների շահագործմանը վերաբերող շարժական գույքի տեսքով ներկայացված գույքը ենթակա է հարկման միայն այդ Պետությունում:
4. Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի գույքի մյուս բոլոր տարրերը ենթակա են հարկման միայն այդ Պետությունում:

Հոդված 22

ԿՐԿՆԱԿԻ ՀԱՐԿՄԱՆ ԲԱՑԱՌՈՒՄԸ

1. Այն դեպքում, երբ Պայմանավորվող Պետության ռեզիդենտը եկամուտ է ստանում կամ գույք է տնօրինում, որը սույն Համաձայնագրի դրույթներին համապատասխան կարող է հարկվել մյուս Պայմանավորվող պետությունում, ապա առաջինը հիշատակված Պետությունը թույլ կտա՝

a) նվազեցնել այդ ռեզիդենտի եկամտի հարկից այդ մյուս Պետությունում վճարված եկամտահարկին հավասար գումար:

b) նվազեցնել այդ ռեզիդենտի գույքի վրա դրվող հարկից այդ մյուս Պետությունում վճարված գույքահարկին հավասար գումար:

Սակայն, այդպիսի նվազեցումը, ցանկացած դեպքում, չպետք է գերազանցի մինչև նվազեցման տրամադրումը հաշվարկված եկամտահարկի կամ գույքահարկի այն մասը, որը վերագրելի է, հանգամանքներից կախված, այն եկամտին կամ գույքին, որը կարող է հարկվել այդ մյուս Պետությունում:

2. Այն դեպքում, երբ սույն Համաձայնագրի ցանկացած դրույթին համապատասխան, Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի ստացած եկամուտը կամ տնօրինած գույքը այդ Պետությունում ազատված է հարկումից, այդ Պետությունը, այնուամենայնիվ, այդպիսի ռեզիդենտի եկամտի կամ գույքի մնացած մասի նկատմամբ հարկի գումարը հաշվարկելիս կարող է հաշվի առնել ազատված եկամուտը կամ գույքը:

Հոդված 23

ԱՆԽՏՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

1. Պայմանավորվող պետության ազգային անձինք չեն ենթարկվում մյուս Պայմանավորվող պետությունում այլ կամ ավելի ծանր որեւէ հարկման կամ դրա հետ կապված որեւէ պարտավորության կատարման, մասնավորապես, կապված ռեզիդենտության հետ, քան հարկումը ու դրա հետ կապված պարտավորությունների կատարումը, որին միեւնույն հանգամանքների դեպքում ենթարկվում են կամ կարող են ենթարկվել այդ մյուս Պետության ազգային անձինք: Անկախ 1-ին Հոդվածի դրույթներից, սույն դրույթը կիրառվում է նաեւ Պայմանավորվող պետություններից մեկի կամ երկուսի ռեզիդենտ չհանդիսացող անձանց նկատմամբ:
2. Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտ քաղաքացիություն չունեցող անձինք չպետք է ենթարկվեն Պայմանավորվող պետություններից եւ ոչ մեկում այլ կամ ավելի ծանր հարկման կամ դրա հետ կապված պարտավորության կատարման, քան հարկումը եւ դրա հետ կապված պարտավորության կատարումը, որոնց այդ Պետության ազգային անձինք միեւնույն հանգամանքներում, մասնավորապես ռեզիդենտության դեպքում, ենթարկվում կամ կարող են ենթարկվել:

3. Մյուս Պայմանավորվող պետությունում Պայմանավորվող պետության ձեռնարկության ունեցած մշտական հաստատության հարկումը այդ մյուս Պետությունում չպետք է լինի նվազ բարենպաստ, քան համանման գործունեություն իրականացնող այդ մյուս Պետության ձեռնարկությունների հարկումը: Սույն դրույթը չպետք է մեկնաբանվի որպես Պայմանավորվող պետությանը պարտավորեցնող մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտներին քաղաքացիական կարգավիճակի կամ ընտանեկան հանգամանքների հիման վրա հարկման նպատակներով այնպիսի անձնական արտոնություններ, նվազեցումներ եւ զեղչեր տրամադրելու, ինչպիսիք Պայմանավորվող պետությունը շնորհում է իր սեփական ռեզիդենտներին:
4. Բացառությամբ այն դեպքերի, երբ կիրառվում են 9-րդ Հոդվածի, 11-րդ Հոդվածի 7-րդ կետի կամ 12-րդ Հոդվածի 6-րդ կետի դրույթները, Պայմանավորվող պետության ձեռնարկության կողմից մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտին վճարված տոկոսները, ռոյալթի են այլ վճարումները, այդպիսի ձեռնարկության հարկվող շահույթի որոշման նպատակով, ենթակա են նվազեցման նույն պայմաններով այնպես, ինչպես եթե դրանք վճարված լինեին առաջինը հիշատակված Պետության ռեզիդենտին: Նմանապես, Պայմանավորվող պետության ձեռնարկության ցանկացած պարտավորություն մյուս Պայմանավորվող պետության ռեզիդենտի նկատմամբ, այդպիսի ձեռնարկության հարկման ենթակա գույքի որոշման նպատակով, ենթակա է նվազեցման նույն պայմաններով այնպես, ինչպես եթե դրանք կատարվեին առաջինը հիշատակված Պետության ռեզիդենտի նկատմամբ:
5. Պայմանավորվող պետության ձեռնարկությունները, որոնց գույքն ամբողջությամբ կամ մասամբ պատկանում է մյուս Պայմանավորվող պետության մեկ կամ մի քանի ռեզիդենտների կամ ուղղակի կամ անուղղակի վերահսկվում է այդ մյուս Պետության մեկ կամ մի քանի ռեզիդենտների կողմից, չպետք է առաջինը հիշատակված Պետությունում ենթարկվեն այլ կամ ավելի ծանր հարկման կամ նրա հետ կապված պարտավորությունների կատարման, քան առաջինը հիշատակված Պետության այլ նման ձեռնարկությունները:
6. Անկախ 2-րդ Հոդվածի դրույթներից, սույն Հոդվածի դրույթները կկիրառվեն ցանկացած տեսակի եւ բնույթի հարկերի նկատմամբ:

Հոդված 24

ՓՈԽՀԱՄԱՁԱՅՆՆԵՑՄԱՆ ԸՆԹԱՑԱԿԱՐԳ

1. Այն դեպքում, երբ անձը գտնում է, որ Պայմանավորվող պետություններից մեկի կամ երկուսի գործողությունները հանգեցնում են կամ կհանգեցնեն նրա՝ սույն Համաձայնագրի դրույթներին չհամապատասխանող հարկմանը, ապա նա կարող է այդ Պետությունների ներքին օրենքով նախատեսված պաշտպանության միջոցներից անկախ, ներկայացնել իր գործն այն Պայմանավորվող պետության իրավասու մարմնին, որի ռեզիդենտն է հանդիսանում կամ, եթե իր գործը վերաբերում է սույն Համաձայնագրի 23-րդ Հոդվածի 1-ին կետին, այն Պայմանավորվող պետության իրավասու մարմնին, որի ազգային անձն է հանդիսանում: Այդպիսի գործը պետք է ներկայացվի սույն Համաձայնագրի դրույթներին չհամապատասխանող հարկման հանգեցնող գործողության մասին առաջին ծանուցման պահից երեք տարվա ընթացքում:

2. Եթե իրավասու մարմինը դիմում-բողոքը համարում է արդարացի, եւ եթե ինքն ի վիճակի չէ հանգելու գոհացուցիչ լուծման, ապա նա ձգտում է խնդիրը լուծել մյուս Պայմանավորվող պետության իրավասու մարմնի հետ փոխհամաձայնությամբ՝ սույն Համաձայնագրին չհամապատասխանող հարկումը բացառելու նպատակով: Ցանկացած ձեռքբերված համաձայնություն պետք է կիրառվի անկախ Պայմանավորվող պետությունների ներքին օրենքում առկա որեւէ ժամանակային սահմանափակումներից:
3. Պայմանավորվող պետությունների իրավասու մարմինները Համաձայնագրի մեկնաբանման կամ կիրառման ընթացքում առաջացած ցանկացած դժվարություն կամ կասկած կձգտեն լուծել փոխհամաձայնությամբ: Նրանք կարող են նաեւ, Համաձայնագրով չնախատեսված դեպքերում, համատեղ խորհրդակցել կրկնակի հարկումը բացառելու նպատակով:
4. Պայմանավորվող պետությունների իրավասու մարմինները կարող են անմիջական կապ հաստատել միմյանց հետ նախորդ կետերի առնչությամբ համաձայնության հասնելու նպատակով:

Հոդված 25

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՓՈԽԱՆԱԿՈՒՄ

1. Պայմանավորվող պետությունների իրավասու մարմինները կփոխանակեն այնպիսի տեղեկություններ, որոնք ենթադրաբար անհրաժեշտ են սույն Համաձայնագրի դրույթների կիրառման կամ Պայմանավորվող պետությունների կամ քաղաքական ստորաբաժանումների կամ իշխանության տեղական մարմինների անունից կիրառվող ցանկացած տեսակի եւ բնույթի հարկերին վերաբերող ներքին օրենսդրության վարչարարության կամ հարկադիր կատարման համար այնքանով, որքանով հարկումը չի հակասում Համաձայնագրին: Տեղեկության փոխանակումը չի սահմանափակվում 1-ին եւ 2-րդ Հոդվածներով:
2. Պայմանավորվող պետության կողմից 1-ին կետի համաձայն ստացված ցանկացած տեղեկություն նմանապես կհամարվի գաղտնի, ինչպես եւ այդ Պետության ներքին օրենքների համաձայն ստացված տեղեկությունը եւ կհայտնվի միայն այն անձանց կամ մարմիններին (ներառյալ դատարանները եւ վարչական մարմինները), որոնք զբաղված են 1-ին կետում նշված հարկերի գնահատմամբ կամ հավաքագրմամբ, հարկադիր գանձմամբ կամ դատական հետապնդմամբ, դրանց հետ կապված բողոքարկումների քննարկմամբ, կամ վերոնշյալ գործառնությունների վերահսկմամբ: Այդպիսի անձինք կամ մարմինները տեղեկությունը կօգտագործեն միայն այդպիսի նպատակների համար: Նրանք կարող են հրապարակել տեղեկությունները բաց դատական նիստի ընթացքում կամ դատական որոշումների ժամանակ:
3. 1-ին եւ 2-րդ կետերի դրույթները ոչ մի դեպքում չեն մեկնաբանվի որպես Պայմանավորվող պետությանը պարտավորեցնող.
 - a) իրականացնելու այդ կամ մյուս Պայմանավորվող պետության օրենքներին եւ վարչական գործունեությանը հակասող վարչական միջոցառումներ,
 - b) ներկայացնելու տեղեկություններ, որոնք հասանելի չեն այդ կամ մյուս Պայմանավորվող պետության օրենքներով կամ սովորական վարչական գործավարության

ընթացքում,

с) ներկայացնելու տեղեկություններ, որոնք բացահայտում են ցանկացած առեստրային, ձեռնարկատիրական, արդյունաբերական, կոմերցիոն կամ մասնագիտական գաղտնիք, կամ առեստրական գործընթաց, կամ տեղեկություններ, որոնց բացահայտումը հակասում է պետական քաղաքականությանը (հասարակական կարգին):

4. Եթե տեղեկությունը Պայմանավորվող պետության կողմից պահանջվում է սույն Հոդվածին համապատասխան, մյուս Պայմանավորվող պետությունը կօգտագործի իր տեղեկությունների հավաքման միջոցները պահանջվող տեղեկությունը ստանալու համար, եթե նույնիսկ այդ մյուս Պետությանն այդպիսի տեղեկություն չի պահանջվում իր սեփական հարկման նպատակների համար: Նախորդ նախադասության մեջ պարունակվող պարտավորությունը ենթարկվում է 3-րդ կետի սահմանափակումներին, բայց ոչ մի դեպքում այդպիսի սահմանափակումները չեն մեկնաբանվում որպես իրավունք սվող Պայմանավորվող պետությանը, մերժելու տեղեկության տրամադրումը միայն այն պատճառով, որ նա չունի ներքին շահագրգռվածություն այդպիսի տեղեկության:
5. 3-րդ կետի դրույթները ոչ մի դեպքում չեն մեկնաբանվի որպես իրավունք սվող Պայմանավորվող պետությանը՝ մերժելու տեղեկության տրամադրումը միայն այն պատճառով, որ տեղեկությունը տնօրինվում է բանկի, այլ ֆինանսական հաստատության, հավաստարմագրված անձի կամ գործակալությունում կամ հոգեբարձուի միավորում գործող անձի կողմից կամ վերաբերում է անձի սեփականության շահերին:

Հոդված 26

ԴԻՎԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑՉՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ՀՅՈՒՊԱՏՈՍԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐ

Սույն Համաձայնագրի ոչ մի դրույթ չի սահմանափակում դիվանագիտական ներկայացուցչությունների եւ հյուպատոսական հաստատությունների անդամների միջազգային իրավունքի ընդհանուր նորմերի կամ հատուկ համաձայնագրերի դրույթների հիման վրա տրամադրված ֆիսկալ արտոնությունները:

Հոդված 27

ԱՐՏՈՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿՈՒՄ

1. Անկախ սույն Համաձայնագրի ցանկացած այլ Հոդվածների դրույթներից, սույն Համաձայնագրով նախատեսված արտոնությունները չեն տրամադրվի Պայմանավորվող պետություններից յուրաքանչյուրի ընկերություններին, եթե այդպիսի ընկերությունների նպատակը սույն Համաձայնագրով արտոնությունների ստացումն է, որոնք այլ կերպ նախատեսված չեն:
2. Սույն Համաձայնագրի դրույթները ոչ մի դեպքում չեն խոչընդոտի Պայմանավորվող պետությանը կիրառելու իր ներքին օրենքների դրույթները՝

հարկումից խուսափելը կանխելու նպատակով, պայմանով, որ եկամտի առնչությամբ հարկումն այդ Պետությունում չի հակասում սույն Համաձայնագրին:

3. Պայմանավորվող պետության իրավասու մարմինը մյուս Պայմանավորվող պետության իրավասու մարմնի հետ խորհրդակցելուց հետո կարող է մերժել սույն Համաձայնագրով արտոնությունների տրամադրումը ցանկացած անձի, կամ ցանկացած գործարքի առնչությամբ, եթե նրանց կարծիքով այդ արտոնությունների տրամադրումն առաջացնում է Համաձայնագրի չարաշահում:

Հոդված 28

ՈՒԺԻ ՄԵՋ ՄՏՆԵԼԸ

Պայմանավորվող պետությունները դիվանագիտական ուղիներով գրավոր կձանուցեն միմյանց սույն Համաձայնագրի ուժի մեջ մտնելու համար նրանց ներքին օրենքներով պահանջվող ընթացակարգերի ավարտի մասին: Սույն Համաձայնագիրն ուժի մեջ կմտնի այս ծանուցումներից վերջինի օրվանից եւ նրա դրույթները կգործեն երկու Պայմանավորվող պետություններում.

a) աղբյուրի մոտ գանձվող հարկերի նկատմամբ՝ Համաձայնագիրն ուժի մեջ մտնելու տարվան հաջորդող օրացուցային տարվա հունվարի 1-ին կամ հունվարի 1-ից հետո վճարված կամ հաշվեգրված եկամուտներից;

b) գույքի եւ եկամտի այլ հարկերի նկատմամբ՝ Համաձայնագիրն ուժի մեջ մտնելու տարվան հաջորդող օրացուցային տարվա հունվարի 1-ին կամ հունվարի 1-ից հետո սկսվող ցանկացած հարկային տարում եկամտից կամ գույքից:

Հոդված 29

ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅԱՆ ԴԱԴԱՐԵՑՈՒՄԸ

Սույն Համաձայնագիրը ուժի մեջ կմնա մինչեւ Պայմանավորվող պետության կողմից դադարեցումը: Պայմանավորվող պետություններից յուրաքանչյուրը կարող է դադարեցնել Համաձայնագրի գործողությունը, դրա ուժի մեջ մտնելու օրվանից հինգ տարի հետո ցանկացած օրացուցային տարվա ավարտից առնվազն վեց ամիս առաջ՝ դիվանագիտական ուղիներով դադարեցման մասին գրավոր ծանուցագիր տալով: Այդ դեպքում, երկու Պայմանավորվող պետություններում, Համաձայնագիրը կդադարեցնի իր գործողությունը.

a) աղբյուրի մոտ գանձվող հարկերի նկատմամբ՝ ծանուցագիրը փոխանցելու տարվան հաջորդող օրացուցային տարվա հունվարի 1-ին կամ հունվարի 1-ից հետո վճարված կամ հաշվեգրված եկամուտներից.

b) գույքի եւ եկամտի այլ հարկերի նկատմամբ՝ ծանուցագիրը փոխանցելու տարվան հաջորդող օրացուցային տարվա հունվարի 1-ին կամ հունվարի 1-ից հետո սկսվող ցանկացած հարկային տարում եկամտից կամ գույքից:

Ի ՎԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ ՈՐԻ՝ համապատասխան ձևով լիազորված ներքոստորագրյալները ստորագրեցին սույն Համաձայնագիրը:

Կատարվել է ք. ----- 200 թվականի ----- ին, երկու նույնական բնօրինակով՝ յուրաքանչյուրը հայերեն, չեխերեն եւ անգլերեն լեզուներով, բոլոր տեքստերը հավասարազոր են: Մեկնաբանման ժամանակ որեւէ տարաձայնության դեպքում գերակայում է անգլերեն տեքստը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՆՈՒՆԻՑ	ՉԵԽԱՅԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՆՈՒՆԻՑ
-------------------------------------	----------------------------------